

Grå jako & Timneh jako (*Psittacus e. erithacus* & *e. timneh*)

Lämplighet

Jakon är en mycket intelligent fågel som kräver mycket uppmärksamhet och aktivitet för att må bra. Den bör inte lämnas ensam mer än fyra timmar per dag. Jakon är en skygg och känslig fågel som oftast inte mår bra av förändringar. Den har en kraftig näbb som lätt kan bita sönder inredning och skada dig. Har man sedan tidigare erfarenhet av fåglar och beredd på att lära sig mycket om fågeln och vill lägga ner mycket tid varje dag så länge den lever, den kan leva i över 60 år, är det en underbar fågel. Om man inte är beredd att göra det är det inte rättvist mot fågeln att köpa den då den kommer att må mycket dåligt.

Ursprung

Regnskogen längst ekvatorn längst Centralafrika.

Utseende

Grå jakon är en relativ kraftig fågel med kort stjärt, längd 33cm. Kroppen är ljus till mörkt grå och stjärtfjädrarna röda. Underarten timneh jako har bruna stjärtfjädrar och är något mindre i storlek.

Foder

Som bas ges dagligen en god pelletsblandning kompletterat med frukt och grönt. Då jakon lätt får kalkbrist bör man välja kalkrika frukt och grönsaker såsom t ex mörka bladgrönsaker, fikon och broccoli. Frön endast ges som godis. Ges en näringsriktig foderstat behöver man ej ge vitaminer. Tänk på att inte ge din fågel choklad, koffein eller alkohol. Avokado är dödligt giftigt för fåglar.

Ljus

Jakon kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste papegojan ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör avsett för fåglar. Dessa bytes ut varje år då de avtar i styrka. De bör sitta cirka 40 cm från den plats där den tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om jakon får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Buren kan aldrig bli för stor och bör vara av kraftigt galler. Buren bör stå mot en vägg och ljust, dock ej i direkt solsken. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjdlid då den inte flyger lodrätt utan vågrätt. Enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter ska en normalstor jako (26-35 cm lång) ha en bur som minst är 1,2 x 0,7 m och 0,8 m hög. Inred buren med olika tjocka naturgrenar av

lövträd. På botten lägges tidningar eller träflis. Det bör finnas flera mat- och vattenskålar som placeras så att fågeln inte kan bajsas i dem. Leksaker som utmanar intelligensen och grenar att gnaga på bör alltid finnas.

Handhavande

Om jakon inte är tam och den måste fångas, använd en handduk och lägg över fågeln. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågeln andas med hela kroppen.

Hemkomsten

Om en ung jako inköpts ska den kunna äta själv innan hemkomsten. Låt den själv klättra ur transportburen och in i buren som förberetts med mat och vatten. Låt den sitta i lugn och ro första dygnet. Närma er buren försiktigt, småpratande och med lugna rörelser. Om fågeln inte äter och dricker andra dagen, kontakta säljaren. En svag nattlampa hjälper fågeln att orientera sig.

Skötsel

Mat, frukt och grönt samt vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Mat och vattenskålar rengöres dagligen. Bur och sittpinnar rengöres en gång i veckan. Bajs och matrester borttages från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Jakon kommer från en fuktigt klimat och bör duschas flera gånger i veckan för att må bra, då försvinner också det vita damm som den avger. Då jakon är mycket känslig för luftföroreningar ska man ej röka inomhus.

Sjukdom

Blir jakon sjuk är det ofta foderrelaterade sjukdomar pga felaktig kost eller psykiska problem som kan leda till fjäderplockning. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta din veterinär omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. Tänk på ordspråket ”Den dagen din fågel verkar sjuk, är den dagen den dör”. Tecken på sjukdom är ändrat beteende, matvägran, uppburrad fjäderdräkt, matta och trötta (ovala) ögon. I väntan på veterinärbesök, placera din fågel i ett fuktigt uppvärmt rum ca 30 grader. Använd inte värmelampa, då det punktvis kan bli för varmt. Ett bra sätt att hålla koll på sin fågel är att väga den en gång i veckan. Minskar den mer än 10% i vikt bör veterinär uppsökas.

Litteratur

A Guide To Grey Parrots as Pet and Aviary Birds av Rosemary Low

African Grey Parrot Handbook av
Mattie Sue Athan och Dianalee
Deter

